

TOPTECHNIEK IN BEDRIJF IN HOLLAND RIJNLAND

DATUM: 21 MEI 2015

ACHTERGROND

Met Toptechniek in Bedrijf beogen de samenwerkende partijen in Holland Rijnland het volgende te bereiken:

- Versterken en uitrollen elementen uit de Techno-mavo, 3D-mavo, Bèta-mavo en Technolab, met als doel dat meer TL leerlingen kiezen en blijven behouden voor een opleiding in de sectoren Techniek en LS&H.
- Optimale afstemming onderwijsinhouden vmbo en mbo Lifesciences & Health en Techniek. Doel is het creëren van een optimale afstemming van onderwijsinhouden tussen vmbo en mbo opleidingen Techniek en LS&H. Dit op basis van een eenduidige, regionale methodiek.
- Wederzijds inzetten van docenten in vmbo en mbo LS&H en Techniek. Doel is om de docententeams (vmbo – mbo) zorg te laten dragen voor de continuïteit van de geïmplementeerde afspraken en methodieken, zodat de doorlopende leerlijn wordt bevorderd en in stand blijft. Monitoring van de doorgestroomde leerlingen is onderdeel hiervan.

SAMENWERKING IN DE REGIO HOLLAND RIJNLAND

In de regio Holland Rijnland was al voor de start van Toptechniek In Bedrijf sprake van samenwerking gericht op het versterken van het VMBO en MBO onderwijs. Voor deze samenwerking was 'Ons Platform' opgericht, een vrijwillig samenwerkingsverband over een breed spectrum van onderwerpen die raken aan (voorbereidend) beroepsonderwijs. Ons Platform – een samenwerkingsverband van 20 scholen en met betrokkenheid van de gemeente Leiden - was daarmee het aangewezen knooppunt om een gezamenlijke aanvraag voor Toptechniek In Bedrijf in te dienen en na de toekenning organisatorisch gestalte te geven. Al aan de start van het project is duidelijk gekozen voor focus op het versterken van het VMBO en MBO en doorlopende leerlijnen. Omdat de regiovisie en daaruit voortvloeiende aanvraag als samenwerkingsverbond moest worden opgesteld, is ook meteen aan de start overeenstemming bereikt over ambities en prestatieafspraken. Omdat de onderwijsinstellingen al gewend waren om vanuit een gezamenlijke visie aanvragen te doen, kon er snel en voortvarend tot de aanvraag en de daadwerkelijke uitvoering worden overgegaan.

De aanpak in Holland Rijnland is uitgewerkt in vijf actielijnen, o.l.v. een projectleider. Elke actielijn heeft een kernteam en een coördinator. Betrokkenheid van het bedrijfsleven is opgepakt binnen deze actielijnen.

De samenwerking zal ook na het aflopen van het programma worden gecontinueerd. Ons Platform heeft commitment voor de inzet uitgesproken voor een periode van 5 jaar. Binnen het Platform en de Stuurgroep wordt nu toegewerkt naar borging van de structuren en opbrengsten van het project. Het handhaven van de Stuurgroep is daar een van de resultaten van.

MACRODOELMATIGHEID

Macrodoelmatigheid is beschreven in het Addendum van 20 november 2012. . In de praktijk is er op het niveau van het MBO geen sprake van overlap op concurrentie omdat het ROC en de Leidse Instrumentmakers School (LIS) zeer onderscheidend onderwijsaanbod hebben. Op VMBO niveau spelen macrodoelmatigheidsvraagstukken wel. Door de nieuwe regeling examenprogramma's hebben de VMBO

scholen voorlopige keuzes gemaakt voor profielen en wordt op dat niveau op basis van een inventarisatie die door een scholenwerkgroep is uitgevoerd toegewerkt naar het uitwisselen van keuzedelen/profielen, waarbij nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de vraag van en aansluiting op de regionale arbeidsmarkt.

Bovendien wordt bij het gezamenlijk inrichten van doorlopende leerlijnen (actielijn 3 en de ontwikkelde matrix) gewerkt aan macrodoelmatigheid, die daarmee 'bottom up' handen en voeten krijgt.

VAKMANSCHAPSRROUTE & TECHNOLOGIEROUTE

In de regio Holland Rijnland is bewust gekozen om geen experimenteeruimte voor een formele vakmanschapsroute of technologieroute aan te vragen, maar vast te houden aan de ambitie om tot aansprekende doorlopende leerlijnen te komen. Binnen het samenwerkingsverband is het als opmerkelijk ervaren dat voor dergelijke routes individuele scholen weer aan de lat stonden, terwijl het uitgangspunt van TIB juist integrale samenwerking was die over de grenzen van de eigen instellingen strekt.

Er is geïnvesteerd in een doorlopende leerlijn Life Science & Health en techniek die bestaat uit twee onderdelen:

- De jonge onderzoeker, waarbij VMBO leerlingen elk jaar ten minste 40 uur per leerjaar in aanraking komen met bètatechniek en een sectorwerkstuk maken dat uitgaat van een probleemoplossende benadering volgens een vaste methode. Dit programma wordt gedraaid op alle VMBO TL scholen.
- Onderwijsprojecten in de eerste 10 weken van het eerste jaar van het MBO aan drie opleidingen. Leerlingen gaan aan de slag met uitdagende projecten rondom (schoon) drinkwater in ontwikkelingslanden. Bedrijven zijn betrokken bij het inkleuren van deze opdrachten. Door deze periode zo vroeg in de schoolcarrière van leerlingen te plannen, krijgen ze ook sneller zicht op de vraag of de keuze voor techniek de juiste is.

Ook voor M-tech gold weer dat per instelling een aanvraag moest worden ingediend. Vanuit de regio is in het verlengde van de voortschrijdende samenwerking toch een gebundelde/gecoördineerd aanvraag ingediend om gezamenlijk op te kunnen blijven trekken.

BETROKKENHEID BEDRIJFSLEVEN

Het initiatief voor het versterken van het VMBO en het MBO ligt in de regio bij het scholenveld. Op onderdelen uit het lesprogramma, op projectbasis en bij het LOB wordt praktisch samengewerkt met het bedrijfsleven en er kan op veel enthousiasme van bedrijven uit de regio worden gerekend. Er wordt nu een programma met een structureel karakter geïmplementeerd voor alle VMBO opleidingen: 'Professional Meets Talent'. Ondernemersverenigingen waren bij de ontwikkeling leidend en zijn ook nu nog bij dit programma betrokken.

PROFESSIONALISERING DOCENTEN

Er is geen structureel opleidingsprogramma voorzien binnen Toptechniek In Bedrijf in de regio. Op de werkvloer wordt door de trekkers van de programma's en opleidingen kennis uitgewisseld. Hierdoor hebben de VMBO en MBO docenten beter zicht hebben gekregen op de criteria die op beide opleidingsniveaus worden gehanteerd. De LIS Academy biedt vanuit het CVI her- en bijscholings trainingen aan die ook toegankelijk zijn

voor (v)mbo docenten. Inspiratiedagen en de conferentie ZITO13 hebben mede ten doel een stukje professionalisering te bereiken.

GEZAMENLIJKE TECHNIEKPROMOTIE

Er wordt op adhoc basis samen opgetrokken op het gebied van promotie, maar er is nog geen sprake van een uitgebreid en breed programma als zodanig. De afgelopen jaren is aandacht voor techniek geïntegreerd in LOB trajecten en tijdens de mbo-opleidingenmarkt staat techniek centraal op het activiteitenplein. . Vanuit het ROC worden nu ook regelmatig gastlessen en doe-activiteiten op vo-scholen georganiseerd. De koppeling met techniek was niet gebruikelijk binnen het VMBO TL onderwijs maar door de leerlijn de jonge onderzoeker staat techniek nu prominent op de agenda.

BIJVANGST TOPTECHNIEK IN BEDRIJF IN HOLLAND RIJNLAND

Het gezamenlijk opstellen van een visie en aanvalsplan en van meet af aan gezamenlijk opstarten heeft partijen duidelijk gemaakt dat samen meer mogelijk is dan wanneer instellingen op eigen houtje opereren. Dat biedt vertrouwen en houvast om samen te blijven investeren in stevig VMBO en MBO onderwijs en goede, logische aansluitingen tussen beide onderwijsniveaus.

TOEKOMSTPERSPECTIEF

Ons Platform heeft zich gecommitteerd aan de regionale samenwerking voor een langere periode dan de duur van het TiB programma. Dat betekent dat de samenwerking zal worden doorgezet en de opgebouwde structuur wordt gehandhaafd, waarbij de focus blijft liggen op de oorspronkelijke ambities en doelstellingen, gericht op versterking van het onderwijs en de doorlopende leerlijn Lifescience & Health en Techniek, het speerpunt van de regio.

BEST PRACTICE

MACRODOELMATIGHEID: DOORLOPENDE LEERLIJNEN